

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 30. mai 2022

Sak

**2022/0593 Stiftelsen Nordberg Menighets Eiendommer - org. nr. 976 068 408 -
Klage over avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon**

Til stede: Leder Martin Hennig, medlem Shabneet K. Bains og medlem Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

Stiftelsen Nordberg Menighets Eiendommer (klager) søkte 12. mai 2021 om merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner for regnskapsåret 2020. Søknadsbeløpet gjaldt et kompensasjonsbeløp på 86 951 kroner etter dokumentert modell.

Lotteritilsynet avslo søknaden 16. desember 2021, med den begrunnelse at klagers søknad ikke var tilstrekkelig avgrenset mot drifts- og vedlikeholdskostnader for utleid bygg, anlegg eller annen fast eiendom. Det ble også stilt spørsmål ved om den frivillige innsatsen i stiftelsen er en viktig del av virksomheten.

Klager påklaget vedtaket 17. desember 2021. Klager påpeker at av klagers totale leieinntekter knytter 290 000 kroner seg til utleie av barnehage og 285 744 knytter seg til utleie av Kjelsåsveien 176. Kostnader knyttet til disse lokalene er ikke en del av søknadsgrunnlaget. Videre viser klager til at to av lokalene som de omsøkte kostnadene knytter seg til (Kirkestuen og Ungdomshuset), er lokaler som er bygget for å ivareta den kirkelige virksomhet i Nordberg menighet. Menigheten disponerer disse lokalene vederlagsfritt til sine aktiviteter gjennom hele året. Disse lokalene leies sporadisk ut til andre når menigheten selv ikke benytter dem. Lokalene kan derfor ikke karakteriseres som utleieobjekter.

Klager viser til at avtalen om bruk av bolig for soknepresten og midlertidige kontorlokaler for menighetens stab har skjedd gjennom en formell avtale for å sikre at kirkelige behov kan løses på en enkel og effektiv måte, og de tilhørende kostnader er blitt belastet korrekt ansvarlig instans innenfor Den norske kirke eller stat og kommune. Klager viser til at disse forholdene er i tråd med klagers formål og i overensstemmelse med grunnlaget for registrering i Frivillighetsregisteret. Lokalene i Peder Ankers vei 2 ble vederlagsfritt stilt til menighetens disposisjon i perioden mai til september 2020.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

Når det gjelder kravet til frivillig innsats, viser klager til at stiftelsen er registrert i Frivillighetsregisteret.

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 31. mars 2022 til Lotterinemnda for behandling.

Klager innga merknader til innstillingen 8. april 2022.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget for ordningen er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).

Det følger av forskriften § 6 bokstav d at det ikke ytes kompensasjon for «drifts- og vedlikeholdskostnader som gjelder utleie av bygg, anlegg eller annen fast eiendom».

Ved søknad etter dokumentert modell følger det av forskriften § 8 første ledd at søknadsbeløpet er «merverdiavgiftskostnader på varer og tjenester basert på regnskapet ett år tilbake i tid, etter generelle avgrensninger etter § 6».

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Stiftelsen Nordberg Menighets Eiendommer sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 16. desember 2021 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2020.

Det følger av klagers vedtekter § 2 at klagers formål er «å eie/leie/erhverve og forvalte faste eiendommer og leiligheter til det beste for Nordberg menighet, Oslo.»

I redegjørelse fra klager til Lotteritilsynet 19. november 2021 fremgår det at klager eier flere eiendommer: Peder Ankers vei 2 (også kalt sokneprestbolig), Kjelsåsveien 176, samt lokalene kalt Kirkestuen og Ungdomshuset. Opprinnelig søkte klager merverdiavgiftskompensasjon for kostnader knyttet til alle disse eiendommene. Klager har i den nevnte redegjørelsen erkjent at merverdiavgiftskostnadene for Kjelsåsveien 176 ikke burde vært inkludert i søknaden, og klager har gjort en avgrensning mot de kostnadene klager mener knytter seg til denne eiendommen.

Peder Ankers vei 2 ble ifølge klager leiet ut til Boligbygg Oslo (Oslo kommune) som bolig for soknepresten i Nordberg Menighet frem til mai 2020. I klagen har klager presisert at menigheten benyttet eiendommen vederlagsfritt i perioden mai til september 2020. I slutten av september inngikk klager en leieavtale med Kirkelig Fellesråd i Oslo om bruk av Peder Ankers vei 2 som midlertidige kontorlokaler for de ansatte i Nordberg menighet.

I klagen er det opplyst at Kirkestuen og Ungdomshuset er lokaler som er bygget for å ivareta den kirkelige virksomheten i Nordberg menighet og at menigheten disponerer disse lokalene vederlagsfritt til sine aktiviteter gjennom hele året. Lokalene leies sporadisk ut til andre. Det fremgår også av Den norske kirkes nettside om Nordberg menighet at Kirkestuen og Ungdomshuset leies ut. Det opplyses at Kirkestuen egner seg for selskaper, bryllup og minnesamvær, og at Ungdomshuset egner seg for kor, møter, selskap osv.

Klager har fastholdt at kostnader som gjelder Peder Ankers vei 2, Kirkestuen og Ungdomshuset kan kreves kompensert. Klager har i sine merknader 8. april 2022 fremholdt at sporadisk utleie av disse lokalene ikke skaper grunnlag for noen av de faste kostnadene som inngår i søknaden.

Det fremgår av det som er opplyst at Kirkestuen, Ungdomshuset og Peder Ankers vei 2 delvis har vært leiet ut i 2020. Etter Lotterinemndas vurdering må dette anses som «utleie» i forskriftens forstand, uavhengig av om utleievirksomheten har vært i tråd med klagers formål og uavhengig av at deler av utleien har skjedd til andre organer med tilknytning til menigheten. Forskriften § 6 d hadde tidligere et unntak for utleie til andre ledd eller aksjeselskap i samme organisasjon som kommer innenfor målgruppen for ordningen, slik at kostnader knyttet til slik utleie ble kompensert. Unntaket ble imidlertid ikke videreført ved endringene i 2018. Årsaken til dette var at lovgiver ville unngå dobbeltkompensasjon, se Kulturdepartementets høringsnotat 11. desember 2017, punkt 2.4.8. Det har heller ikke betydning for denne vurderingen at klager er registrert i Frivillighetsregisteret.

En naturlig språklig forståelse av ordlyden i forskriften § 6 bokstav d tilsier at det i tilfeller der en eiendom brukes til både utleie og andre formål, skal avgrenses mot de kostnadene som gjelder utleie, men at andre kostnader kan kompenseres såfremt øvrige vilkår i forskriften er oppfylt. Søker må imidlertid foreta avgrensningen i søknaden.

Kostnadene som er søkt kompensert gjelder hovedsakelig renhold, renovasjon, vann, avløp etc, lys og varme og alarm, og gjelder lokalene som tidvis leies ut. Ut fra klager og Lotteritilsynets opplysninger har klager leieinntekter fra Kirkestuen, Ungdomshuset og Peder Ankers vei 2. Klager har riktignok hatt betydelig lavere leieinntekter i 2020 enn i 2019 på grunn av koronapandemien. Dette fremgår av klagers søknad til Lotteri- og stiftelsestilsynet 12. januar 2021 om kompensasjon ved inntektsbortfall i forbindelse med COVID-19 utbruddet. Det fremgår imidlertid også her at Kirkestuen og Ungdomshuset leies ut på semester- og dagsbasis til ulike arrangement som korøvelser, minnesamvær, konfirmasjon, dåpselskap, åremålsdager og ulike samlinger for andre organisasjoner i nærmiljøet. Det fremgår videre at:

«Bestillinger av arrangement skjer i forkant med veldig ulikt tidsperspektiv, fra noen dager og til avtale for et helt semester. Basert på denne praksisen har Stiftelsens mål vært å øke utleievirksomheten fra år til år, og således hatt et budsjett for kommende år tilsvarende fjorårets aktivitet.»

Leieinntekter fra Kirkestuen og Ungdomshuset er i den nevnte søknaden angitt å være totalt 285 600 i 2019 og 133 000 i 2020. Peder Ankers vei 2 er som vist ovenfor leiet ut i store deler av 2020.

Når klager leier ut lokalene i et slikt omfang, innebærer dette etter Lotterinemndas vurdering at flere av de faste kostnadene som søkes kompensert, slik som renhold, strøm og renovasjon, også vil knytte seg til utleievirksomheten.

Klager foretok ikke noen avgrensning mot kostnader som gjelder leie i søknaden. Lotteritilsynet henvendte seg til klager i e-post 16. november 2021. Her la tilsynet til grunn at kostnader knyttet Peder Ankers vei 2 og Kjelsåsveien skal trekkes fra i sin helhet. Tilsynet ba også om en avgrensning for «Felles», Kirkestuen og Ungdomshuset. Lotterinemnda legger til grunn at det med «Felles» vises til de kostnadene som i transaksjonslisten er benevnt som «Felles» og at dette er fellesutgifter for de aktuelle eiendommene. Lotteritilsynet opplyste at fradraget kan beregnes på flere måter, for eksempel på bakgrunn av størrelsen på det utleide arealet, antall utleiedager eller inntekter. Klager besvarte henvendelsen 19. november 2021 og avgrenset mot kostnader som gjaldt Kjelsåsveien. Klager foretok ikke noen avgrensning for Peder Ankers vei 2, Kirkestuen eller Ungdomshuset, men fastholdt at kostnadene som gjelder disse lokalene skal kompenseres fullt ut.

Ettersom deler av kostnadene knyttet til Peder Ankers vei 2, Kirkestuen, Ungdomshuset og felleskostnader gjelder utleie av bygg eller annen fast eiendom, og klager ikke har avgrenset mot disse kostnadene, er det Lotterinemndas vurdering at søknaden må avslås, jf. forskriften § 6 bokstav d jf. § 8 første ledd.

Da Lotterinemnda har kommet til at klager ikke oppfyller kravene i forskriften § 6 bokstav d, jf. § 8 første ledd, finner nemnda ikke grunn til å vurdere om frivillig innsats er en viktig del av virksomheten det søkes om kompensasjon for, jf. § 5 femte ledd.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk